ОСТАННІ НОВИНИ

12:34 **ЧС-2026: результати та відеоогляд матчів, розклад телетрансляцій в Україні**

12:31 Слуг із листя кропиву: корисні вітамінна бомба з кожним смаком

12:31 Багато дожила про дітей: Джонніфер Лопес зізналася щемкий момент після розлучення з Бенном Аффлеком

12:30 Простий лайфхак для скудненних: вчені назвали ідеальний порядок прийому їжі

12:29 **«Справжня розкіш — лакувати помідорки з грядки на полу Києва зрозуміє», — шеф-кухар Сальватор де Віно**

12:29 Він закохався в Україну і залишив покинути його у Львові: у Києві попрощалися з легендарним колишнім-воїном

12:28 Дрібниці, які роблять вас щасливішими: 5 простих звичок, що допоможуть вам бути щасливішими

Бриль для майбутнього президента та віночок для принцеси: секрети майстрині солом'яних шедеврів з Опішні

12:25 — 7 березня 2026

Ганна ВОЛКОВА, «ФАКТИ»

Олена Опанасюк працює у воєнізованій охороні. Охоронює музей родини Кричевських в Опішні на Полтавщині. А за «сумісництвом» плете вироби з соломи. Це її хобі. Ось уже двадцять шість років вона практично не випускає з рук цього природного матеріалу.

— Навіть не признаюю, коли я дивилась телевізор, аби щось не плела чи не зашивала при цьому, — усміхається вона. — Тут у мене нема вихідних. Іноді, щоб виготовити якусь унікальну, авторську річ, мені потрібно попередньо зробити тисячу різних деталей, а потім — лише збірати їх до купи. Якщо не любити цієї справи, то нічого не вийде. Нею треба жити.

Мітла под'є'л ніші згризуть: чому не можна використовувати колоски

Пані Олена — членкиня Спілки майстрів народного мистецтва України. Зі звичайної, переважно житньої, соломи вона створює дивовижні гарні речі. Як каже сама майстриня, солома — це жайвір, який просто грає в руках. З нього можна зробити все: капелюхи, сумки, кошики, вази, підсумники, прикраси, віночки, чільця, сережки, обручі...

Її бабуся, майстриня народної творчості Олександра Велиодзня, навчала внучку вишивати. Однак це занняття Олену не захопило. Зате вже у дорослому віці, побачивши свої виробів заслуженої майстрині народної творчості України з Харківщини Галини Волошин, вона втратила спокій. Два роки пішло в неї на те, щоб досконало опанувати цю справу, зрозуміти всі її тонощі.

— Признаю, як я пишалася своїм першим серпованим виробом — кошиком, — каже Олена. — Той він мені здавався верхом досконалості. А зараз дивлюсь на нього й бачу, якщо він кособокий та незграбний. Тепер його не показала б нікому...

Жаден учитель, говорить вона, не видасть власних секретів соломоплетення. А їх досить багато. Скажімо, поскручувати в одній деталі тройка лише однаковсі за товщиною й гучністю соломинки, інакше деталь вийде нерівною. Особливо це видно у дрібних речах, скажімо, в ямбах на ангелах-оберегах.

Тому, перш ніж узятися за роботу, майстриня сортує солому за товщиною, довжиною, кольором, м'ясністю, гучністю...

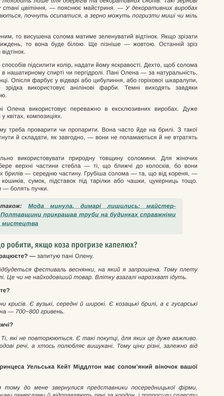

Покуштувати в одній деталі треба лише однаковсі за товщиною й гучністю соломинки, інакше вона вийде нерівною. Особливо це видно у дрібних речах

А до того вона зрізає жито чи пшеницю в міру їхнього достигання. Зернові виробують самостійно, на власному городі, без додавання гербіцидів. Обов'язково скошує серпом, як роблили у давні часи, обрізає колосок, після чого в'яже у снопи й сушить під стріхою.

— Солома з колосками підходить лише для оберегів та декоративних снопів. Такі зернові потрібно зрізати ще у стадії цвітіння, — пояснює майстриня. — У декоративних виробах колоски, що вже наливаються, почнуть осипатися, а зерно можуть поїдати миші чи миші побити.

Якщо зрізати жито зеленим, то висушена солома матиме зеленуватий відтінок. Якщо зрізати трохи пізніше, через тиждень, то вона буде білою. Ще пізніше — жовтою. Останній зріз завжди має коричневий відтінок.

Окрім того, існує багато способів підготити колір, надати йому яскравості. Дехто, щоб солома стала білою, вимочує її в нашатирному спирті чи перекисі. Пані Олена — за натуральність, тому висвітлює її на сонці. Опісля фарбує у відварі або цибулинах, або горіховій шкаралупі, чи в марганці. Лише зрідка використовує анілінові фарби. Темні виходять завдяки присмалюванню праскою.

Кольорову солому пані Олена використовує переважно в ексклюзивних виробах. Дуже гарний вигляд вона має у вітражі, композиціях.

Для еластичності солому треба проварити чи пропарити. Вона часто йде на бриль. З такої соломи виробри можна гнути й складати, як заводно, — вони не поламаються й не втратять форми.

Важливо також правильно використовувати природну товщину соломини. Для жіночих капелюхів майстриня бере жито частини стебла — її, що ближче до колосків, бо вони міцніші. А для чоловічих брилів — середню частину. Грубша солома — та, що від корня, — йде для виготовлення кошиків, сумок, підставок під тарілки або чашки, цукерниць тощо. З нею важче працювати — болять пучки.

> **Читайте також:** *Мода минула, домаді лишились: майстер-самоучка з Полтавщини прикрашає труби на будинках сторажнім витворами мистецтва*

Що робити, якщо коза прогризе капелюх?

— Над чим ви зараз працюєте? — запитує пані Олену.

— Неодовзі в Опішні відбудеться фестиваль весняної, на якій я запрошена. Тому плету на продаж чоловічі брилі. Це чу не найходовіший товар. Влітку взагалі нарозхарт йуть.

— За які гроші продаєте?

— Залежить від ширини крисів. С вузькі, середні і широкі. Є козацькі брилі, а є гусарські сомбреро... Середня ціна — 700–800 гривень.

— Які товари найдорожчі?

— Ексклюзивні, звісно. Ті, які не повторюються. Є такі унікуть, для яких це дуже важливо. Хтось купує дешеві, ходові речі, а хтось полюбляє вишукані. Тому ціни різні, залежно від категорії.

— А це правда, що принцеса Уельська Кейт Міддлтон має солом'яний вінчок вашої роботи?

— Правда. Років вісім тому до мене звернулися представники посередницької фірми, що працюють з народними ремеслами й відправляють речі для королів і королев, і попросили спостеж великий кольоровий вінок для принцеси за фотографією. Я працювала над ним два з половиною місяці. Вітяк, на Кейт його не бачила.

— І Віктор Ющенко, кажуть, був вашим покупцем?

— Так. Це ще коли він керував Національним банком й приїжджав на Сорочинський ярмарок. А мене туди як майстриню народної творчості уряду запрошували. Подарувала йому невеличкий сувенір, а він пробав у мене розкішний бриль.

Мої вироби ручної роботи є й в інших українських політиків, а також у Національному музеї-заповіднику українського сончастрав в Опішні, а їхні фото — у багатьох каталогах. Скажімо, одна з моїх авторських робіт — «Жито» — представлена в каталозі виставки творів майстрів народного мистецтва Полтавщини.

Олена Опанасюк на ярмарку поруч з Гоголем у цилінді з солому, який виготовила майстриня

— Скільки вам треба часу, щоб створити чоловічий головний убір?

— Можна й за вечір. Головне — сплести 28–30 метрів стрічки. А потім її треба шити. Хтось робить це за допомогою шевейної машинки, і той вирб через два-три роки розпадається, бо гонка розбиває соломинки. А я зшиваю вручну, акуратно, щоб не пошкодити матеріал. До того ж нитку обробляю воском. Тому мої брилі й капелюхи слугують 15–20 років. Колись, до речі, бачила на одному чоловікові мій бриль. Він був занношений, чорний від пилу й потну, але цілий.

Цікаво, що опішенська майстриня при плетінні головних уборів не використовує, як багато хто, розмірної болванки. Вона сплетає шапку за обсягом голови й висоту. І з розміром завжди владує. Це тому, каже, що відчуває матеріал.

— А ось ремонтувати не беруть, — усміхається. — Якось до мене на ярмарку підходить дідусь і показує бриль. «Коза з'їла мавіжу. Чи не можна полатати?» — питає. На жаль, це неможливо.

Ялинкові прикраси й ангели для захисників

Чому народні майстри соломоплетіння використовують переважно жито? Пояснення досить просте. Бо в ньому найдовші з усіх злакових культур міжвузлові проміжки на стеблах. До речі, всі вузли (їх на стеблині, що сягає до метра й більше, 5–7) вирізають і видаляють.

Я думала, пані Олена на свому городі вирощує жито замість картоплі. А вона сміється:

— Та ні, хіба що соток дві засіяю. Цього досить на цілий рік. Потому підсіяю пшеницю, овес і льон, які також використовую в роботах. Вони дають гарні відтінки.

Серед унікальних виробів Олени Опанасюк особливе місце займають ялинкові прикраси. Колись вона нарядила ними свою ялинку, а потім виготовила для Літературно-меморіального музею В. Г. Короленка у Полтаві. Іграшки у вигляді сніжинок, зірочок, дзвіночків, шишечок, ангелочків відтворюють традиції новорічних святкувань більш як столітньої давнини.

Пані Олена навіть підставки для тарілок (підсунників) та під чашки перетворює на маленькі шедеври.

Всі ці побутові речі її отнують вдома, багато що вона дарує. А їхня кількість лише зростає, бо майстриня замовляють то одне, то інше. Найчастіше вона щось плете саме під замовлення.

> **Читайте також:** *«Я створюю картини-обереги з насіння», — майстриня Наталія Тесленко*

— Раніше я ледь не всю Україну об'їздила, була учасницею багатьох міжнародних заходів, — розповідає. — Було, як виконі, так і йду кубсь... Менє скрізь запрошували з моїми виробами: на виставки, конкурси, свята. Навіть на Євро-2012 у Донецьку... Маю кугу грамот, подяк, нагород.

А скільки майстер-класів провела для дорослих і дітей, групами й індивідуально!

Майстер-класи в Олени Опанасюк досить короткі, але результативні. Вона не показує, як плести брилі, бо це забарна робота, яка новачкам швидко набридає. За короткий час можна сплести брилик хіба що на пільку, але це не цікаво. Учням важливо вийти з заняття з готовим виробом, який можна буде носити чи поставити вдома. Тому зазвичай вона вчить плести обруч, підсоли, ангелочків, дзвіночки...

— Не боїтесь конкуренції?

— У кожного майстра свій почерк. Навіть якщо стоятиме поряд десять однакових виробів десятьох майстрів, то всі вони будуть різні. А покупець виберте те, що відповідає його смаку й самакцію.

— Що вам найбільше подобається у вашому захопленні?

— С досить багато технік плетіння косичок: у чотири, п'ять, шість, сім соломинок... Плоске, об'ємне... А мені подобається опановувати нові техніки.

Ще пані Олена виготовляє сувеніри у вигляді ангелів-охоронців з синьо-жовтими стрічками й передає їх через волонтерів для наших захисників.

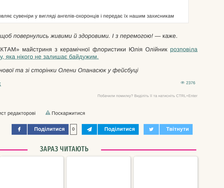

Пані Олена виготовляє сувеніри у вигляді ангелів-охоронців і передає їх нашим захисникам

— Молюся за кожного, щоб повернулись живими й здоровими, і з перемогою! — каже.

Раніше в інтерв'ю «ФАКТАМ» майстриня з керамічної флористики Юлія Олійник розповіла про те, як створює красу, яка нікого не залишає байдужим.

Фото, відео Ользи Усанової та з сторінки Олени Опанасюк у фейсбуці

Читайте нас у Facebook

Друкована версія | Лист редакторові | Поскаржитися

Поділитися 0 | Поділитися | Твітнути

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Овнам — «Козлиною» і троєю спорагнаєшся... Левам — «Сонце» та прикмет «Ворожка» Таро-прогноз на 13 березня

Чорна цвіль знакар на очах: пусталі щелі є в кожному будинку

Скорпионам — стабільність у стосунках, Левам — перемога на ветряному гороскопі на 13 березня

Близнюкам знайдуть нове можливість: Для кожуть порадар у житті Таро-прогноз на нто

Новини партнерів

Мапа сайту

Новини | Спорт | Культура | Книга рецептів | Історія суспільності
Україна | Прем'єра лоєк | Шоу-бізнес | Люди із зверх | Нерка на технології
Політика | Блоги | Фігурне для | Життєв історії | Клуб спонсорів
Гроші | Спорт | Суспільство | 25 років потому | Запитайте у Факта
Погоді | Футбол | Стиль життя

Запитайте у Факта | Запитайте у Факта | Запитайте у Факта
Гороскоп | Відео жовтої | Фотобатьки | Погода

Реклама | Передплата | Контакти | Правила і стилістика | Правила користування сайтом fakty.ua

© 2007 - 2026 «Факти в комп'ютері».
Усі права на матеріали сайту охороняються у відповідності до законодавства України.
Будь-яке копіювання матеріалів сайту можливе лише за умови наявності гіперпосилання на сайт fakty.ua.
Інформаційно-комерційний партнер

Цей сайт використовує cookies. «Факти», з метою покращення сервісу, просять дозволити їх. Ви погоджуєтеся з нашої політикою конфіденційності? Натисніть «Так» — ми будемо вдячні за допомогу у покращенні роботи сервісу. Натисніть «Ні», щоб позначити, що ви не погоджуєтеся з нашою політикою конфіденційності. Ви можете в будь-яку мить змінити свій вибір, натиснувши на «Так» або «Ні» у розділі «Правила і стилістика» — «Правила користування сайтом fakty.ua»
Ви погоджуєтеся з нашою політикою конфіденційності? Так | Ні